

INFORMACJA

z wykonanego zadania na rzecz postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej

Tytuł zadania: „*Analiza zmienności cech użytkowych i reprodukcyjnych w hodowlanych populacjach wybranych rodów kur, na przykładzie maksymalnie: 800 sztuk kur leghorn (G-99), 930 sztuk kur leghorn (H-22) i 930 sztuk kur sussex (S-66)*”

Lp. nr 6 w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170)

Okres realizacji: 2015 r.

Populacje kur będące przedmiotem badań w tym zadaniu to cenne dla krajowej hodowli rody, stanowiące rezerwuar unikalnych cech fenotypowych i jakości jaj.

Rasa kur Leghorn wywodzi się z Włoch, skąd w 1870 r. została sprowadzona do Wielkiej Brytanii, a stamtąd rozprowadzono ją do innych krajów europejskich. Do Polski została sprowadzona w 1967 r. z angielskiej firmy Sykes (ród G-99) i kanadyjskiej firmy Kathman (ród H-22).

Z kolei Sussex S-66 (fot.3) to rasa wyhodowana w Wielkiej Brytanii, w hrabstwie Sussex, sprowadzona do Polski z Danii na początku lat 70-tych. Wszystkie 3 rody kur utrzymywane są od wielu pokoleń w małych populacjach, bez dolewu obcej krwi. Programy hodowlane, wg których utrzymywane są te rody zakładają rezygnację z selekcji w kierunku poprawy cech użytkowych, przy stosowaniu rotacji kogutów i losowych kojarzeń w reprodukcji kolejnych pokoleń. Zatem wartości cech wynikają głównie z właściwości genetycznych danego rodu i zmieniających się na przestrzeni lat warunków środowiskowych.

Fot.1 Leghorn ród G-99 (fot. J. Calik)

Fot.2 Leghorn ród H-22 (fot. J.Krawczyk)

Fot.3. Sussex (S-66) (fot. J.Krawczyk)

Podejmując badania przyjęto hipotezę zakładającą, że kury nieśne obydwu rodów Leghorn, utrzymywane w takich samych warunkach środowiskowych, wywodzące się z jednej rasy charakteryzować się będą zbliżonymi wynikami użytkowości oraz cechami jakości jaj,

natomiast różnić się będą istotnie od kur ogólnoużytkowych Sussex. Przeprowadzone badania potwierdziły tę hipotezę.

Potwierdzono wpływ pochodzenia kur (genotypu) na kształtowanie się wyników użytkowości i reprodukcji, a także cechy jakości jaj. Od wszystkich trzech rodów uzyskano lepsze wyniki wylęgowości z jaj znoszonych przez kury w wieku 40-50 tygodni niż w późniejszym okresie życia. Zebrane w tym zadaniu wyniki pomiarów i analiz wykazały duże zróżnicowanie w zakresie omawianych cech szczególnie między rodami Leghorn a Sussex. Wykazano także istotne zmiany w jakości jaj wraz z wiekiem kur.

Uzyskane wyniki badań pozwalają na wysunięcie pewnych wytycznych dla praktyki, dla hodowców kur.

Wysoka masa ciała i barwne, gronostajowe upierzenie kur S-66 predysponuje te ptaki do chowu drobnostadkowego i wykorzystaniu zarówno do produkcji jaj jak i mięsa. Kury te znoszą małe jaja, ale o dużej zawartości żółtka w jajach, co poprawia ich smak. U tych niosek zaobserwowano większą niż u Leghornów przyswajalność ksantofili z paszy, co wpłynęło na lepsze wybarwienie żółtek. Można zatem przypuszczać, że udostępnienie tym kurom zielonych wybiegów pozwoli na pozyskiwanie jaj o jeszcze lepszym zabarwieniu, chętnie nabywanych przez konsumentów.

Kury G-99 i H-22 to płochliwe ptaki, o lekkiej budowie ciała. Wcześniej niż S-66 osiągają dojrzałość płciową i wykazują się dobrą wytrzymałością nieśną. Znoszą jaja o dużej masie (zwłaszcza H-22) oraz grubej i gęstej skorupie, o dużej wytrzymałości na zgniecenie. Z tych wstępnych badań wynika, że Leghorny G-99 i H-22 bardziej nadają się do chowu wielkostadkowego, w zamkniętych pomieszczeniach.

Przeprowadzona analiza uzyskanych wyników wskazuje na konieczność kontynuacji tych badań w kolejnych pokoleniach kur. Monitoring produktywności, wylęgowości oraz jakości jaj w kolejnych pokoleniach kur umożliwiłby ocenę poziomu trwałości (dziedziczenie) niektórych cech charakterystycznych dla omawianych ras i w ten sposób można byłoby ocenić efektywność stosowanych programów hodowlanych w tych małych populacjach.